

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15Ps/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623204159
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6623204159.1

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony A. B., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, C., o návrhu navrhovateľky D. B., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, C., na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

súd d o č a s n e ustanovuje A. B., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, C. opatrovníka v osobe D. B., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, C. s účinnosťou odo dňa vykonateľnosti tohto uznesenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod spisovou značkou 15Ps/13/2023.

II. Opatrovník je d o č a s n e o p r á v n e n ý za A. B., narodenú XX.XX.XXXX robiť úkony, ktoré sa týkajú jej zdravotného stavu - rozhodovať o nevyhnutnosti podrobiť sa psychologickej, psychiatrickej alebo inej nevyhnutnej liečbe jej zdravotného stavu a konať pri zaistení sociálnej starostlivosti vrátane rozhodovania o umiestnení, vstupe a výstupe do a zo zariadenia sociálnych služieb, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Lučenec pod spisovou značkou 15Ps/13/2023.

o d ô v o d n e n i e :

2

sp. zn. 6C/141/2016

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáha rozhodnutia súdu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony jej dcéry A. B., narodenej XX.XX.XXXX, a to v otázkach týkajúcich sa jej zdravotného stavu, najmä pri zaistení zdravotnej starostlivosti a poskytovaní sociálnych služieb, pri kontakte s úradmi, pri uzatváraní akýchkoľvek zmlúv a vykonávaní iných právnych úkonov, ktorými by ohrozila svoje materiálne, sociálne, právne a zdravotné istoty, pri nakladaní s majetkovými hodnotami a finančnými prostriedkami. Zároveň navrhla, aby bola ustanovená za opatrovníčku A. B.. Spolu s návrhom vo veci samej navrhla súdu nariadiť neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého žiadala, aby bola dočasne, do skončenia konania o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, ustanovená za opatrovníčku dcéry, a to za účelom zabezpečenia zdravotnej starostlivosti a umiestnenia dcéry do zariadenia sociálnych služieb.

2. Návrh odôvodnila tým, že je matkou dcéry A. B., narodenej XX.XX.XXXX. Dcéra je psychiatricky liečená 15 rokov, opakovane hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v E. A., prvá hospitalizácia bola a psychiatrickom oddelení v E. – F. MUDr. Radzo. Od mladosti mala poruchy správania v domácom prostredí, posledné tri mesiace je jej zdravotný stav veľmi zhoršený. Je agresívna voči svojim rodinným príslušníkom, ničí zariadenie bytu, fotky, jej správanie je nepríčetné, vyhráža sa, že pustí plyn a všetkých vyhodí do vzduchu. Lieky odmieta užívať, fyzicky navrhovateľku (matku) napáda, vulgárne jej nadáva. Po užití alkoholu má halucinácie, správanie dcéry podľa navrhovateľky ju ohrozuje na živote, necíti sa

v bezpečí, matka sa dcéry bojí. Podala na ňu aj trestné oznámenie na polícii v C.. Keď sa dcéra dostane k peniazom, všetky bez rozmyslu minie. Naposledy ukradla matke kartu, vybrala 5.000,-Eur a všetky peniaze minula na oblečenie, stravu a ubytovanie v drahom hoteli. Každý deň matku vydiera, požaduje peniaze, klame, že ich potrebuje na lieky, pritom ich minie na nezmyselné veci. Bez rozmýšľania si vybrala v rôznych bankách úvery. Navrhovateľka je opakovane nútená volať políciu ako aj rýchlu zdravotnú pomoc (ďalej len „RZP“). Preto navrhovateľka podaným návrhom žiada u dcéry obmedzenie jej spôsobilosti na právne úkony.

3. V súčasnosti (od 14.10.2023) je dcéra hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení Všeobecnej nemocnice Svet zdravia a.s. E. A., kde bola privezená RZP-čkou v doprovide polície pre poruchy správania zapríčinené dušeným ochorením - Bipolárnou afektívnou poruchou, ktorá nie je len prechodná a v dôsledku ktorej nie je schopná robiť právne úkony vo vzťahu k tretím osobám tak, aby si uvedomovala následky svojho konania. Potrebuje celodennú pomoc inej fyzickej osoby pri zabezpečovaní základných životných potrieb, zdravotnej starostlivosti a dohľad nad pravidelným užívaním liekov.

4. Keďže nemožno očakávať, že by sa v dohľadnom čase jej stav zlepšil, navrhovateľka navrhla obmedziť spôsobilosť na právne úkony dcéry tak, aby nemohla disponovať s finančnými prostriedkami, uzatvárať zmluvy a rozhodovať o svojej zdravotnej starostlivosti. V budúcnosti navrhovateľka uvažuje o umiestnení dcéry v domove sociálnych služieb. Súčasne navrhovateľka navrhla, aby bola dcéra ustanovená za opatrovníčku.

5. Vzhľadom na zdravotný stav dcéry a dĺžku konania o spôsobilosti na právne úkony mala navrhovateľka za to, že v tomto prípade sú dané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov v otázke zabezpečenia zdravotného stavu jej dcéry a pri zaistení sociálnej starostlivosti.

6. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

11. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

12. Podľa § 29 Občianskeho zákonníka, súd môže ustanoviť opatrovníka aj tomu, pobyt koho nie je známy, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov alebo ak to vyžaduje verejný záujem. Za tých istých podmienok môže súd ustanoviť opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iného vážneho dôvodu.

13. Podľa § 272 CMP, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

14. Podľa § 274 ods. 2 CMP, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

15. Neodkladné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej. Neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je bezodkladná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán. Danosť právneho záujmu na neodkladnom opatrení sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že

nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pri vydaní konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana.

16. Z predložených listinných dôkazov v súdnom spise má súd preukázané, že A. B. je od 14.10.2023 hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení Všeobecnej nemocnici PentaHospitals SK a.s. E. A., pre závažnú duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná a má nepriaznivú prognózu. Z potvrdenia Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci, odboru poriadkovej polície, Obvodného oddelenia PZ Poltár zo dňa 16.10.2023 je zrejmé, že na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Poltári bolo dňa 16.10.2023 prijaté trestné oznámenie od osoby – D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., A. XXX/XX vo veci podozrenia z trestného činu Nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2, písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1, písm. c), písm. e) Trestného zákona.

17. Navrhovateľka podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sleduje bezodkladnú úpravu pomerov jej dcéry a potrebu zabezpečiť jej ďalšiu zdravotnú starostlivosť s prihliadnutím na jej psychické ochorenie (podľa prepúšťacej správy č.l. 4 z pripojeného spisu sp. zn. 10Ps/7/2018 bola A. B. diagnostikovaná Recidivujúca depresívna porucha Dg. F33.2, Emočne nestabilná osobnosť, hraničný typ – psychotická dekompenzácia Dg. F60.31, Porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním alkoholu Dg. 10.0), ktoré odmieta prijať a za účelom zlepšenia zdravotného stavu užívať nariadenú medikamentóznú liečbu. Rovnako navrhovateľka zamýšľa zabezpečiť dcéru adekvátnu starostlivosť v sociálnom zariadení. Vo veci samej sa navrhovateľka domáha obmedzenia spôsobilosti jej dcéry na právne úkony, a to v otázkach týkajúcich sa nakladania s finančnými prostriedkami ako aj s ostatnými majetkovými hodnotami, pri uzatváraní zmlúv, pri kontakte s úradmi ako aj pri rozhodovaní o poskytovaní zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

18. Súd mal za to, že listinné dôkazy, ktoré do súdneho spisu predložila navrhovateľka, umožňujú súdu rozhodnúť o nariadení neodkladného opatrenia. Súd je toho názoru, že navrhovateľka osvedčila tú skutočnosť, že je potrebné dočasne ustanoviť jej dcéru opatrovníka, ktorý by rozhodoval o jej zdravotnom stave do času právoplatného skončenia konania vo veci samej o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, keďže je zrejmé, že jej dcéra by mohla pod vplyvom duševnej poruchy, ktorá jej bola diagnostikovaná, realizovať svoje vyhrážky a tým ohroziť život a zdravie nielen svoje, ale aj svojich blízkych a ďalších osôb, s ktorými by prišla do osobného kontaktu. Preto mal súd za to, že je dôvodné, aby dočasne ustanovil A. B. za opatrovníka jej matku D. B., ktorá bude rozhodovať do právoplatného skončenia konania vo veci samej o otázkach jej zdravotného stavu tak, ako to súd špecifikoval vo výroku tohto uznesenia ako aj o jej umiestnení v zariadení sociálnych služieb, ak dospeje k záveru, že sa o dcéru v domácom prostredí nedokáže adekvátne postarať.

Poučenie:

5

sp. zn. 6C/141/2016

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline, cestou Okresného súdu Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec písomne.

Toto uznesenie je vykonateľné dňom jeho doručenia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.